

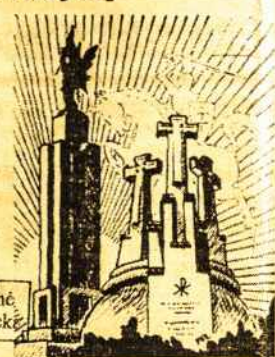
LLP 2476

TĖVIŠKĖS AIDAI

Serving the Lithuanian Community for over 51 years

Užduovos nacionalinė M.Mažvydo bibliotekė

Nr 1 (2402) 2008 SAUSIS - JANUARY 17

This fortnightly newspaper was mailed on Wednesday, January 23, 2008

mgestautas@hotmail.com

In memoriam

Rašo Vytautas Landsbergis

Prieš 17 metų mūsų visų sesuo Loreta žuvo po tanku su raudonomis žvaigždėmis.

Nepamirškime, jau paskelbtoje Nepriklausomoje Lietuvoje tuo tanku dar syki buvo atvažiuavę „išvadotojai“.

Kruvinos žvaigždės ir šiandien dega Kremliaus bokštuose, bet tai ne mūsų žvaigždės.

Neverta jų saugoti bet kurio atgyvenusio tilto puošmenose ar įsiseigus nešioti kaip komunizmo suvenyrą. Tegul visokie fakyrai, burtininkai ir smegenų plovėjai jas ryja kartu su tarybinėmis dešrelėmis. Mums tūkstančius kartų brangesnė maža Kūčių vakaro žvaigždėlė, kviečianti šeimas prie stalo.

Iš knygos - "LIETUVA dokumentai liudijimai atgarsiai 1991.01.13"

Nesvarbu, ar jis būtų užtiestas praturtėjusio, ar kukliai gyvenančio žmogaus namuose, ar užėjo, kur ne visiems būna vietos, ar kūtėje greta prakartėlės.

Jei mūsų astronomai atrastų dar kokią skraidančią žvaigždėlę, galėtų ją pavadinti Loreta.

Ir nepamirškime, ką tuomet reiškė mūsų vienybės ir tvirtybės šūkis: Lie-tu-va!

Jis reiškė laisvę, garbę, orumą ir valią būti žmonėmis. Jei apgintą laisvę po Sausio 13-osios išmainėm į girtuoklystę, o garbė liko tik senovinių, istorinių žodžių žodyne, jei orumas nusibaigia, kai parsiduodam už agurką ir plojam cinikams besityčiojantiems iš Lietuvos, tai esam nusipelnę gyventi blogiau. Būkim kitokie.

Sausio 13-osios nugalėtojai, mirties ir pažeminimo nugalėtojai, žvelgia

Oi neverk, motinėle

Maironio žodžiai

Oi neverk, motinėle, kad jaunas sūnus
Eis ginti brangiosios tėvynės;
Kad pavirtęs, kaip ažuolas girių puikus
Lauks teismo dienos paskutinės.

Tad nelaužyk sau rankų, kaip beržo šakas
Kaip laužo užrūstintas vėjas;
Tau dar liko sūnų, kas tėvynę praras,
Antros neišmels apgailėjęs.

Ten už upių plačių žiba mūsų pulkai
Jie mylimą Lietuvą gina;
Kam nusviro galva, tam dangaus angelai
Vainiką iš deimantų pina.

Saulė leidos raudona ant Vilniaus kapų,
Kai duobė kareiviai ten kasė,
Ir paguldė daug brolių greta milžinų,
O Viešpats jų priglaudė dvasia.

į mus - 14 porų akių žvelgia į mus, kad patys pažvelgtume į save ir tartume:

norim gyventi kitaip. Iš esmės kitaip.

Negalime jų išduoti, tų akių, paniekinę save ir savo tėvynę.

Jie nebėgo, ir mes turim nebėgti. Arba laikinai pasitraukę - sugrįžti į savo vietą.

Mūsų vieta čia, ir jos vardas žinomas. Bernardinai.lt

GYVOSIOS TAUTOS BALSŲ ATMINTIS

Edmundas Simanaitis

Prasidėjo nerimastingi 1991-ieji Naujieji Metai. Tuomet, būdamas Aukščiausios Tarybos deputato Gedimino Ilgūno padėjėju, ėjau ir Lietuvos Sąjūdžio Jonavos rajono tarybos pirmininko pareigas, taip pat buvau Sąjūdžio Seimo tarybos narys.

Griežtos konspiracijos sąlygomis palaikėme ryšį su keliais Ruklos gyvenvietėje dislokuotos sovietų armijos aviadesantinės diviziono karininkais, teigiamai vertinusiems Lietuvos valstybingumą atsikūrimą. Gavau pranešimą, kurio tekstą, išverstą į lietuvių kalbą negaišiuodamas perdaviau telefonu, o para vėliau ir raštu atitinkamai tarnybai Vilniuje.

Pranešimo tekstas: „1991 sausio 6, sekmadienio rytą Ruklos aerodrome ėmė leisti transporto lėktuvai. Iš Pskovo perkelti du desanto kovinės diviziono pulkai, jau dalyvavę Baku, Armenijos, Uzbekijos įvykiuose. Kartu perkelta ir technika: BMD - 4 vnt., Ural- 8 vnt, apie 30 įvairios paskirties automašinų. Vado automobilis UAZ-469 nr.1988 AG. Gauta paslapyje laikoma užduotis. Numatytas maršas į Vilnių 1991m. sausio 9 d. ankstų rytą arba naktį. Ruklos dalinių karininkams griežtai

uždrausti bet kokie kontaktai su vietiniais gyventojais. Perkeltų dalinių kareiviai apgyvendinti atskirai 301 pulko dislokacijos vietoje. Su Ruklos gyventojais jokių ryšių.“

Sausio 8 d. rytą atvykęs į Vilnių prie Parlamento radau minią rusakalbių jėdinštenininkų, kuriuos tolydžio gausėjantis būrys vilniečių kartu su gynėjais iš kitų šalies vietovių, nešdamas trispalves ir plakatus palengva stūmė iš AT rūmų vidaus kiemelio. Jėdinšteninkai mėgino įsiveržti į rūmus, bet buvo gnyję atremti lazdomis ir vandens čiurkšlėmis iš priegaisrinių čiaupų.

Visi ženklai rodė, kad tai buvo visais atžvilgiais suplanuota provokacinė akcija. Sukelta ant kojų Penktoji kolona, suaktyvinta KGB ir kitų represinių struktūrų veikla, paskelbta parengtis sovietų armijos daliniuose. Daugiau nei tris kartus pakeltos kainos maisto produktams buvo provokacinė dingstis įžiebtai neva teisėtą „liaudies nepasitenkinimą nacionalistų ir fašistų valdžia.“ Kainos šokteli 3 - 3,5 karto! Ši ryškė palies visus gyventojus be išimties. Socialinė apsauga dar tik rengiama. SSSR gynybos ministras

D. Jazov grasina vyrų gaudynėmis! Kuveito krizė atitraukia pasaulio dėmesį nuo Lietuvos ir kitų Baltijos šalių, o tai savo ruožtu skatina agresorių veikti.

Citata iš to meto sausio 9 d. užrašytų pastebėjimų: „Pskovo diviziono permostos oru į Ruklą tik parą tepabuvusios Ruklos kareivinėse maršu pasiekė Vilnių. Vakar šarvuočiai buvo prie AT rūmų. Šiandien šarvuočiai ir desantininkai apsupo televizijos bokštą. Žmonės pradėjo plaukti iš Vilniaus ir visos Lietuvos.“

Sausio 9 d. Jonavos Sąjūdžio tarybos posėdyje buvo aptarta politinė padėtis Respublikoje bei rajone, o taip pat LPS tarybos paskirto Jonavai budėjimo sausio 13 d. prie Parlamento tvarka ir organizaciniai reikalai: išvykimo į sostinę laikas, grupių vadovai, autobusų poreikis, budėjimas rajono Sąjūdžio būstinėje. Išvykau į sostinę visa para anksčiau ir dalyvavau tų dviejų lemtingų parų įvykiuose.

Sausio 10 d. SSSR prezidentas M.Gorbačiovas paskelbia Lietuvai ultimatumą - grąžinti Lietuvoje Kremliuje įstaipytos sovietinės konstitucijos galiojimą. Įtampa didėja.

Visuomenė sunerimęs. Serija telefono skambučių ir priekaištų: „Ką veikia, ko imasi Sąjūdis? Ar toks iš viso dar yra?“ Pasiūlau rajono deputatų tarybos pirmininkui per radiją kartu nuraminti žmones, nušviesti tikrąją padėtį, paaiškinti kaip derėtų elgtis krizės atveju. Nesutinka. Parašau kreipimosi tekstą ir keletą kartų per vietinį radiją kartu su rajono valdytoju V.Pranevičium kreipiamės į gyventojus, kviesdami laikytis susitelkimo, orumo, rimties ir ry•to!

Sausio 11 d. rūmų tvirtinai užgrobia Spaudos rūmus ir Krašto apsaugos departamentą.

Sausio 12 d. išvykstu į sostinę. Apie televizijos bokšto šturmą ir aukas daug rašyta. Vilnius nutilo, bet Kauno radijo stotis skelbė pranešimus apie sovietų agresiją anglų, prancūzų, rusų, lietuvių kalbomis. Visi ženklai rodė, kad užėmus TV bokštą, t.y. nutildžius nepriklausomos Lietuvos balsą ir užtemdžius jos akis, bus šturmuojami Parlamento rūmai.

Dar bumsint tankų patrankoms prie TV bokšto, pasiekiu Nepriklausomybės aikštę. Du sargybos postai atidžiai tikrina visus norinčius patekti į Parlamento užtamsintus rūmus. Viduje jauni vyrai kas stovi, kas sėdi, o kas nuvirtęs ant grindų miega. Jie ginkluoti lazdomis, (Nukelta į 2 psl)

2008-ieji Kanadoje paskelbti Šiluvos Marijos metais

Švenčiausiosios Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejui artėjant, Kanados Lietuvių katalikų centras ir Kanados Lietuvių kunigų vienybė skelbia šiuos 2008 metus Šiluvos Marijos metais Kanadoje.

NUMATOMA

- * 2008 m. balandžio 5 d. Anapilyje iškilmingos Mišios, kurias atnašaus vysk. Jonas Ivanauskas su visais suvažiuavusiais kunigais ir pašventins Šiluvos M. Marijos paveikslą.
- * Pašventintasis Šiluvos M. Marijos paveikslas keliaus per visus lietuvių telkinius Kanadoje.

Švč. Mergelė Marija Šiluvoje apsireiškė 1608 metais. Tai pirmasis Marijos apsireiškimas Europoje. Dievo Motina Šiluvoje išsakė didžiausią savo troškimą - kad būtų garbinamas jos Sūnus. Marijos troškimas turėtų tapti ir mūsų, krikščionių, troškimu garbinti Viešpatį Jėzų Kristų. Šiluvoje Marija rodė ne į save, bet į savo Sūnų Jėzų - tikrąjį Kelią, Tiesą ir Gyvenimą.

Rugsėjo 15-oji - Pasaulio lietuvių diena Jubiliejaus šventėje Šiluvoje

Jubiliejinės 400 m. iškilmes Lietuvoje švęsime 2008 m. rugsėjo 6-15 dienomis Dievo Motinos apsireiškimo vietoje Šiluvos šventovėje.

2008 m. rugsėjo 15-oji, pirmadienis, yra skirta maldai ir šventimui su lietuviais, gyvenančiais užsienyje ir Lietuvos etninėse žemėse. Kviečiame išėivijos tautiečius bei svečius, švenčiant visas iškilmių dienas, ypač rugsėjo 15-ąją jungtis ir aktyviai dalyvauti šioje išėivijai skirtoje jubiliejaus dienoje. Išėivijos parapijų bendruomenės ir kunigus, organizacijas, chorus, meno grupes kviečiame aktyviai telktis į dienos organizavimą, siūlyti savo prisistatymus, menines ar akademinės programas. Šios dienos svarbiausia dalis - Šiluvos aikštėje bendra iškilminga šv. Mišijų liturgija. Kviečiame ruoštis, burtis ir liturgijoje gausiai dalyvauti visus maldininkus, ypač išėivijos muzikus, chorus ir ansamblius.

Visi keliai 2008-aisiais veda į Šiluvą,
registruokimės ir dalyvausime!

Išėivijos dienos programa koordinuoja ir dalyvius registruoja sesuo Pranciška Bubelytė FDCJ, el. paštas: pranciskai@yahoo.com, tel. +370-37-730488, mob. +370-650-76520. Adresas: Nasturtų g. 7, Kaunas LT-50181, Lithuania.

Smulkesnė bendra informacija Šiluvos piligrimams - Jono Pauliaus II namuose, M. Jurgaičio g. 5, Šiluva LT-60432 Raseinių raj., Lietuva. Tel. 370-428-79200, mob. 370-687-87124, el. paštas: jono.pauliaus.namai@kn.lcn.lt

Užsienio lietuvių katalikų sielovada

Šiluva mūsų gyvenime ir kūryboje

Dailes, skulptūros, fotografijos menininkus, taip pat žodžio ir kt. meno kūrėjus išėivijoje kviečiame aktyviai dalyvauti pasirengime bei Jubiliejaus šventime ir savo darbuose atspindėti Šiluvą, Dievo Motinos apsireiškimo Šiluvoje įvyki.

Prasminga

kviešti šia Jubiliejaus tema susitikimus, ruošti parodas, plenerus, skaitymų popietes bei poezijos vakarus, vasaros stovyklas, sporto varžybas ir kt. Lituanistinio švietimo ir kitas ugdymo institucijas kviečiame vaikams ir jaunimui surengti priešimo ir rankdarbių bei kitus konkursus, kurių aprašymų ir nuotraukų lauksime „Šiluvos žinioje“.

Atsiųskite savo žinias

Apsireiškimo Šiluvoje 400 m. Jubiliejų švęsti ruošiasi visi išėivijoje gyvenantys lietuviai: parapijos, misijos ir bendruomenės, organizacijos ir institucijos, parapijų klebonai ir lietuvių sielovadoje dirbantys kunigai, vienuolijos, pastoracinių tarybų nariai ir visi tikintieji.

Rašykite ir siųskite: siluva.iseivijoje@gmail.com, arba paštu: Šiluvos žinia, c/o Lithuanian Daily Draugas, 4545 W. 63rd Street, Chicago IL 60629, U.S.A.

Algirdo Kazlos nuotraukoje - tautiškai apsirėdę maldininkės ir svečiai, nešini parapijų ir organizacijų vėliavomis, 2007 m. rugsėjį nuo Dubysos slėnio keliauja į šventės iškilmes Šiluvoje.

TĖVIŠKĖS AIDAI

ABN 59 479 733 423

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

Redaktorė Marija Augustinienė, email: mgestautas@hotmail.com

Nežiūrint, kad mažėjantis prenumeratorių skaičius ir nuolat didėjančios leidybos išlaidos, prenumeratas kainą metams liks ta pati - Australijoje \$45, užjūryje \$A90.

Esame dėkingi visiems, kurie kasmet šalia prenumeratos paskiria auką, ir kurie nepamiršta TA savo palikimuose. Tokie visos aukos leidžia laikraščiu gyvuoti.

Skelbimai už skilties vieną cm \$4. Užuojaus ir padėkos nuo \$25. Prašome čekius rašyti vardu "Tėviškės Aidai". (Please write cheques in name of "Teviskes Aidai") Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida.

Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nuožiūra.

GYVOSIOS TAUTOS BALSO ATMINTIS

(Atkelta iš 1 psl)

geležiniais virvais, retas sportiniu ar medžiokliniu šautuvu. Per radiją aidai komandos. Deputatai apsilikę paltais, striukėmis, visi su dujokaukėmis. Apie 7 val. ryto V.Landsbergio pasiūlymu sudaromas Respublikos gynimo komitetas.

Dingsta be žinios naujai paskirtas premjeras A.Šimėnas. Krizės kulminacija! Vyriausybė be galvos - kuo tai gali baigtis? Nerimas tyro Seimo rūmuose ir nemažiau - rūmų aikštėje, kur banguoja, šurmuliuoja, gieda ir meldžiasi didelė minia gynėjų. Ten ir atvykusieji jonaviečiai.

Maždaug ketvirtis po dešimtos Geležinio vilko gatvė, kuri praktiškai eina po Nepriklausomybės aikštę, triukšmingai žlegėdami vikšrais nuvažiuoja nemažiau kaip 8 tankai. Tai akivaizdžiai įžūli karinės jėgos demonstracija, siekiant pagąsdinti Bet beginklų gynėjų minia neišsilaksto, o garsiai skanduoja šūkius ir gieda. Reto grožio iki sielos gelmių jaudinantis reginys. Ne veltui romėnai kartojo Vox populi - Vox Dei (Tautos balsas - Dievo balsas)

Po poros valandų mane susiranda aktyvi sąjūdininkė Onutė Volungevičiūtė ir perduoda man lapą popieriaus su skubiai ranka užrašytu kreipimosi tekstu ir žodiniu Lietuvos Sąjūdžio Tarybos įpareigojimu tekstą perskaityti visiems gynėjams, susirinkusiems Nepriklausomybės aikštėje.

KAIP ELGTIS APSUPUS KAREIVIAMS

1. Laikytis ramiai, nešūkauti, neskanduoti ir nedainuoti, o įdėmiai klausyti pranešimų per garsiakalbius.

2. Važiuojant tankams pasitraukti toliau nuo stovinčių automašinių, jos virsdamos gali prislėgti.
3. Jeigu kareiviai atstatytai ginklais veržiasi į minią, pagal galimybes trauktis į šalis be panikos.
4. Įvykiai prie TV bokšto rodo, kad okupantui negalioja jokie žmogiskumo principai, ir jis gali elgtis pačiu brutaliausiu būdu. Venkime beprasmiškų aukų. Moterims ir vaikams derėtų pasitraukti iš pavojingų vietų.
5. Būdami gyvi mes vėl prikelsime Lietuvą. Visų okupantų dienos ne amžinos.

Sąjūdžio Taryba

Man padeda kun. Robertas Grigas. Jis šią naktį čia klausė išpažinčių, giedojo kartu su budinčiais gynėjais giesmes, kalbėjo maldas. Atsitarome rūmų antrojo aukšto koridoriaus langą. Atsistoju ant palangės, kunigas Robertas laiko priešais mane lapą su kreipimosi tekstu. Paimu mikrofoną, kita laikdamasis už lango rankenos ir pasveikinęs Parlamento gynėjus, skaitau. Kai ištariu raginimus pasitraukti iš kelio ginkluotiems kareiviams ir tankams, minia galingai sužia ir šaukia „Nesitrauksime!“ Ir švilpia, švilpia...

Šį nušvilpimą priėmiau kaip patį vertingiausią Gyvosios Tautos įpareigojantį apdovanojimą avansu už būsimus darbus *Gimtinės labui* ir sumanymus, kurie dar neįgyvendinti.

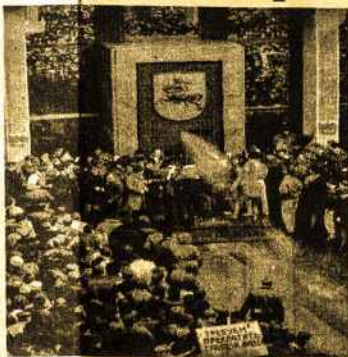
O lapą pasilikau savo asmeniniame archyve kaip itin brangią relikviją.

Sausio 13-ąją Lietuvą išdavė "profesionalai"

Arnoldas Aleksandravičius
(Sutrupinta)

Anot Nepriklausomybės akto signataro, šiandien atsisakyti savanorių ir šauktinių kariuomenės - tai tas pat, kaip anais laikais šauktis omonininkų parlamentui saugoti

Šiandien valdančiosios mažumos parlamentarai ir Vyriausybė negausią samdinių (profesinę) kariuomenę laiko pranašesne už šauktinių ar savanorių pajėgas. Prieš 17 metų Aukščiausiojoje Taryboje (AT) svarstant, kaip atremti Maskvos agresiją, pasigirdavo nuomonių, kad Lietuvos parlamentą, jo vadovybę nuo SSRS teritorinio vientisumo sargybinių organizacijos "Jedinstvo" smurtinių mitingų ir sovietų kariuomenės Pskovo divizionų bei KGB specialiojo dalinio "Alfa" smogikų galima antpuolio geriau saugotų ne "žmonės iš gatvės" (niekieno, išskyrus savo sąžinės balsą, neraginami pradėję burtis savanoriai patriotai), ne iš Sąjūdžio idealistų sudarytas Aukščiausiosios Tarybos apsaugos skyrius, bet tuometinei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai pavaldūs "profesionalai" - milicijos ypatingosios paskirties būrio OMON nariai. "Ūkininko patarėjas" pasidomėjo 1991-ųjų sausio agresijos įžanga - kaip prie AT pagrindinio įėjimo priešais "darbininkų draugininkų" minią, neva įirtusią dėl brangstančių svarbiausių maisto

Nuotraukoje: 1991 m. sausio 8-ąją Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą saugoję Vilniaus omonininkai atidarė parlamento duris įirtusiai rusakalbų Lietuvos nepriklausomybės priešų miniai. Jeigu ne stipri vandens srovė, kurią ant puolėjų įkaitusių galvų paleido parlamento gynėjai savanoriai, Lietuva jau tą dieną būtų turėjusi svetimą valdžią. LR Seimo vaizdo archyvo nuotrauka.

produktų ir "blogėjančio liaudies gyvenimo", 1991 m. sausio 8-ąją buvo išrikiuoti omonininkai su savo vadu Boleslavu Makutinovičiumi ir kas iš to išėjo, kaip šie tariaimi Lietuvos parlamento "gynėjai" netrukus virto

Iš knygos - "LIETUVA dokumentai liudijimai atgarsiai 1991.01.13"

Maskvos propagandinių filmų herojais ir mūsų pasienio postų niokotojais.

Atsiuntė vilkus saugoti ėriukų

Lietuvos Nepriklausomos valstybės atkūrimo akto signataras Vidmantas Povilionis "Ūkininko patarėjui" patvirtino - 1991 metų pradžioje Lietuvoje kilus vidaus politinei krizei, kurią rengėsi pasinaudoti Kremlius, kad jėga pasmaugtų mūsų valstybės nepriklausomybę, tuometinis pirmosios Vyriausybės vidaus reikalų ministras Marijonas Misiukonis sausio 8 d. pasiuntė omonininkus saugoti parlamentą. "Ka tie milicininkai būtų veikę iš tiesų, įvykiams kitaip susiklosčius, tegalima spėlioti. Juk didžioji dalis omonininkų po kelių dienų pasiskelbė esą pavaldūs tiesiogiai Maskvai ir Lietuvoje padarė ne vieną žiaurų nusikaltimą", - teigia V.Povilionis.

"Prie Aukščiausiosios Tarybos rūmų po 1991 m. sausio 13-osios žudynių buvo pastatytos barikados, pačiame pastate laiptai apkrauti smėlio maišais, aštriomis išlaužtų metalinių tvorelių dalimis, o vaikščioti palikti vien siauri tarpeliai. Tai labai nervino prokomunistinę parlamentą

dalį. Ji reikalavo pašalinti iš parlamento visus atėjusius savanorius "dvokiančiais batais" ir palikti vien "profesionalus", apie kuriuos kalbata: " - tuometinio parlamento kasdienybė, tokią nepanašią į dabartines pakilias progines politikų kalbas apie Sausio 13-ąją, priminė V. Povilionis.

Buvusių omonininkų nėra

Po internetą klaidžioja buvusio Vilniaus OMON'o vado majoro B.Makutinovičiaus žodžiai, prieš kelerius metus pasakytų rusų šovininų laikraščio "Literaturnaja Rossija" žurnalistams, kad jis tikisi grįžti į Lietuvą kartu su rusų kariuomene: "Ankščiau ar vėliau Pabaltijį reikės grąžinti Rusijai, nes tai per amžius slaviškos žemės". Nė vienas iš dabartinių svarbių Lietuvos policijos pareigūnų, baigusių Minsko aukštąją milicijos mokyklą, prieš 18 metų, kai buvo įkurtas Vilniaus OMON'as, tarnavusių kartu su B.Makutinovičiumi, viešai nepasmerkė šito XX amžiaus pabaigos "bermontininko" už naujausius jo raginimus pavergti Lietuvą ir jėga pakeisti mūsų šalies santvarką. Rusijos prezidentas kagėbistas Vladimir Putin tvirtina: "Buvusių čekistų nėra. Į šią struktūrą patenkama visiems laikams". Tai, matyt, pasakytina ir apie omonininkus. "Ūkininko patarėjas"

PRIMIRŠTAS VALSTYBĖS ISTORIJS TARPSNIS ir NŪDIENOS VILTYS

Edmundas Simanaitis

Vytauto Didžiojo karo muziejuje, 2007 m. spalio pradžioje buvo atidaryta ir veikė iki metų pabaigos įdomi ir reikšminga paroda, skirta Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Laikinosios Vyriausybės 195-osioms metinėms. Muziejaus Karybos istorijos skyriaus vyriausiasis muziejininkas Algimantas Daugirdas, parengęs šią parodą, taip aiškina jos tikslą: "1812 m. Prancūzijos imperatoriaus Napoleono I kariuomenei įžengus į Lietuvą, prasidėjo laikotarpis, kuris lietuvių istoriografijoje vadinamas prancūzmečiu. Šis laikotarpis dažnai prisimenamas dėl dviejų žymesnių krašto politinio - visuomeninio gyvenimo permainų: Rusijos imperijos viešpatavimo pabaigos bei tuo metu atsiradusių vilčių atkurti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) valstybingumą. Parodos titulas - supažindinti lankytojus su šiuo sudėtingu mūsų istorijos laikotarpiu bei asmenybėmis, kurios visomis išgalėmis stengėsi dirbti Lietuvos labai nepaprastai sudėtingomis aplinkybėmis."

Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinių, ekonominių, kultūrinių santykių raida šiame amžiuje primygtinai pabrėžia poreikį dažniau atsigręžti į LDK ir Abiejų Tautų Respublikos istorinę patirtį ir kritiškai ją tyrinėti, siejant su nūdienos aktualijomis. Lietuvos istorikai ir politologai dar nedrąsiai imasi nagrinėti to meto istorijos. Sveikintinas A.Daugirdo bandymas pateikti plačią visuomenei mažai gvildentą 17 savaičių trukmės 1812 m. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Laikinosios Vyriausybės gyvavimo laikotarpį. Tai vienas iš retų bandymų pateikti visuomenei žinių apie to meto LDK bajorijos viltingus siekius atkurti Lietuvos valstybingumą.

Muziejininkas A.Daugirdas apie tą periodą pasakojo: "1812 m. liepos 1-11 dienomis prancūzai Vilniuje suformavo valdžios sistemą, kurios pagrindą sudarė Lietuvos Laikinoji Vyriausybė (LLV), susidedanti iš 7 komitetų. LLV pirmininku buvo paskirtas buvęs LDK rūmų maršalka Stanislovas

(Nukelta | 8 psl)

ŠVENTŲ KALĖDŲ AURA IR PILIETINIS SOLIDARUMAS

Edmundas Simanaitis

Gruodžio 8 d. šeštadienį Vilniaus karininkų ramovė iš visos Lietuvos rinkosi Politinių kalinių sąjungos atstovai į savo XI suvažiavimą.

„Liaudies priešai“ tampa zekų tautos dalimi

Sąjungos pirmininkas Seimo narys Antanas Stasiškis, pasveikino susirinkusius su jam būdingu zekų tautos folkloru: „Sveiki likimo broliai ir sesės, kadais enkavedistų ir komunistų vadinti „liaudies priešai“ vardul“

Reikia paaiškinti, kad Nobelio premijos laureatas Aleksandras Solženycinas Gulago belaisvis vadino „zekų tauta“ (z/k =zekas - santrumpa iš zakliučionij - rus. kalinys), mat, suimtuųjų gyvenimas tekėjo panašia tvarka visame bekrasčiame Gulago salyne. Zekai ir juos sergėję sargybiniai ir prižiūrėtojai kalbėjo tuo pačiu žargonu.

Žilagalviai buvusieji nepriklausomos Lietuvos Respublikos mokytojai, valstybės tarnautojai, žemdirbiai, skautai, studentai,

DEŠIMTASIS STASIO LOZORAČIO PREMIJOS LAUREATAS

Sausio 5 d. Vilniaus įgulos karininkų ramovėje rinkosi Lietuvos žurnalistų draugijos nariai ir būrelis žurnalisto Antano Seikaliaus artimųjų ir bičiulių. Tradiciškai kasmet saujį įteikiama Stasio Lozoraičio premija „Kelyje į Vilties Prezidento Lietuvą“ vienas žurnalistui, kurio kūrybinis nuopelnas per praėjusius metus įvertina Draugijos taryba. Šios premijos laureatai gerai žinomos visuomenei asmenybės: populiarus televizijos laidų ciklo „Mūsų miesteliai“ kūrėjas Nijolė Baužytė; radijo laidų rengėjas Vaidotas Žukas; garbaus amžiaus rašytojas ir žurnalistas, buvusias Gulago belaisvis Viktoras Alekna; rašytojas, poetas ir eseistas, almanacho „Varpai“ redaktorius Leonas Peleckis-Kaktavičius. Šeštoji laureatė buvo paskelbta po mirties - tai žinoma žurnalistė Roma Grinbergienė, rašiusi sporto temomis, buvusi „Lietuvos aid“ redaktorė. Ji įžymaus Lietuvos istoriko Adolfo Šapokos dukterėčia - Danutė

Šapokaitė, būdama dvejų metų buvo ištremta kartu su šeima į Altajaus kraštą. Motina su trimis vaikais pabėgo iš tremties. Okupuotoje Lietuvoje mergytė buvo priversta slapytintis ir gelbėtis nuo persekiojimų - tapo Roma Griniute.

Septintasis laureatas Kauno žurnalistas Kazys Požera, produktyviai darbuavęs Atgimimo metais. Vėliau laureatais tapo kun. Vaclovas Aliulis, aktyvus Sąjūdžio Tarybos Etikos komisijos narys ir katalikškos spaudos gavintojas, Liudvika Pociūnienė TV laidos „Laiko ženklai“ vedėja, niekšiškaži nužudyto pulkininko Vytauto Pociūno našlė, pelniusi 2005 m. garbingiausią Vilniaus miesto apdovanojimą - Šv. Kristoforo statulėlę ir Vanda Ibianska - tiktinčiųjų visuomenei skirtą žurnalo „Artuma“ redaktorė.

Draugijos vadovė Gražina Petrošienė pristatė dešimtąją Stasio Lozoraičio premijos „Kelyje į Vilties Prezidento Lietuvą“ laureatą žurnalistą Antaną Seikalį.

Iš dešimties laureatų - keturi patyrusieji itin sunkias ir žeminančias okupanto represijas, bet neparadusieji nei žmogiškojo orumo, nei entuziazmo veikti, nei tikėjimo Atgimusios Tėvynės kūrybinėmis galiomis. Tuo galima pasidžiaugti ir ne nuodėmė - pasididžiuoti visu dešimtu. Edmundas Simanaitis (sutrupinta)

(Nukelta | 8 psl)

Prezidento ir Pirmosios ponios sveikinimas užsienyje gyvenantiems lietuviams

Brangieji Lietuvos žmonės, Tautietės ir tautiečiai,

Šį vakarą lietuviai kartu su visu krikščioniškuoju pasauliu švenčia Kristaus gimimą. Prie Kūčių stalo renkasi šeimos, kad pasikeistų gerumu, prisimintų iškeliavusius į Anapilį artimuosius, pasidalytų Kalėdaitį, pasidžiaugtų buvimu su artimaisiais.

Žinau, kad daugeliui šeimų Kūčių vakaras atneša ne tik džiaugsmą ir viltį, bet ir liūdesį bei ilgesį. Daugybė mūsų tautiečių svarbiausią metų šventę pasitinka tolimoje šalyje, tapusioje antrąją tėvyne, ir į tėvų namus gali sugrįžti tik mintimis. Esu tai patyręs. Žinau tokioje situacijoje esančio žmogaus mintis ir viltis. Žinau, kad gimtųjų namų ilgesys Šventų Kalėdų išvakarėse pajuntamas itin skaudžiai.

Bet žinau ir tai, kad viltys pildosi. Žinau, kad Lietuva, nors išgyvena tikrai daug rūpesčių ir vargų, jos žmonės tebesaugo savyje didelę dvasios stiprybę, darbštumą, didelę galią mylėti ir išlikti žmonėmis. Šių idealų ir vertybių palaikomi, tikrai galime kartu sukurti geresnę, teisingesnę, šviesesnę Lietuvą. Tokią, į kurią norės grįžti anksčiau ją palikusieji tautiečiai bei jų vaikai.

Todėl nuoširdžiai prašau: kad ir kaip toli nuo tėvynės šiandien esate,

galvokite apie sugrįžimą. Saugokite lietuviybę ir perduokite ją savo vaikams. Kad ir kaip būtų sunku, atsiminkite: Lietuva - ne tik Jūsų tėvų ir senelių gimtinė, ne tik gimtosios kalbos ir savų tradicijų kraštas. Lietuva - tai Jūsų dvasinės pilnatvės šalis, kurioje visada būsite labiausiai laukiami, labiausiai reikalingi ir brangūs.

Nuoširdžiai linkiu, kad visus, visuose pasaulio kampeliuose šiandien esančius lietuvius siėtų šis tikėjimas ir pasitikėjimas. Kad vieni kitiems dažniau būtume tokie, kokie esame šį vakarą: šiltesni, atlaidesni, artimesni.

Šio tikėjimo šviesoje nuoširdžiai sveikinu visus Jus, brangūs tautiečiai, kad ir kur šiandien būtumėte. Sveiki sulaukė Šventų Kalėdų.

Ponia Alma Adamkienė:

Nuoširdžiai sveikinu su šventėmis visas lietuvių šeimas - vaikus, jų mamytės, tėvelius ir artimuosius. Linkiu, kad Jūsų namai būtų jaukūs ir šilti, kad juose gyventų meilė ir dvasinis artumas. Nuoširdžiai sveikinu visus, mažus ir didelius - sveiki sulaukė Šventų Kalėdų.

**Prezidento spaudos tarnyba
Bernardinai.lt**

Prasmingo susikaupimo namie, prie Kūčių stalo!

Te Šv. Kalėdų džiaugsmas ir ramybė lydį Jus kiekviename žingsnyje!

Tebūnie atviros Jūsų širdies durys visiems šilumos reikalingiems!

Tegul Geroji Naujiena patydyti Jus į Naujuosius Metus, tegyvena Jūsų šeimoje darna ir ramybė!

Jūs,

LR Seimo narė Irena Degutienė

QUE LE CIEL VOUS PRODIGUE SES DIVINES FAVEURS A NOEL ET AU JOUR DE L'AN. JOYEUR NOEL ET BONNE ANNEE.

"IT IS YOUR FATHER'S GOOD PLEASURE TO GIVE YOU THE KINGDOM" LUKE 12:32

WITH EVERY GOOD WISH FOR A MERY CHRISTMAS AND A NEW YEAR FILLED WITH HAPPINESS

**GARBĖ UŽGIMUSIAM ŠIANAKT
JEI SKUNDA GALĖCIAU
UŽDĖTI ANT DELNO,
GALĖCIAU NUKELTI
ŽVAIGŽDES NUO DANGAUS,
ATNEŠCIAU TAU,
KŪDIKI MAŽAS, PRIE KOJŲ,
KAD
SAVO ŠYPSNIU
IŠTIRPDYTUM LEDUS
VISO PASAULIO IR
MANO MAŽOSIOS ŠIRDIES,**

**KAD ŽEMĖJ NELIKTŲ
DEJONĖS NEI SKAUSMO,
NEI AŠAROTŲ VEIDŲ.**

**GARBĖ TAU UŽ DŽIAUGSMĄ
PRO LIŪDESIO ŠYDĄ!
GARBĖ TAU UŽ DRĄSĄ,
KAD NEPABŪGĖS MIRTIES,
NEAPYKANTOS, GĖDOS
IR NEAPRĖPIAMO SKAUSMO
IŠ TOKIOS DIDYBĖS,
IŠDRĖŠAI APSIVILKT
EILINIŲ ŽMOGUM...**

Kun. Kazimieras AMBRASAS SJ

Lai šie metai nuskaidrina Jūsų visų nueitą kančių kelią. Te niekada nepasikartoja praeitis. Būkite tvirti širdimi ir meile Tėvynei.

Laimingų Naujųjų Metų!

**PKT Sąjungos atstovas Australijoje
V. Mačys**

*Džiaugsmo kiekvienai širdžiai,
ramybės kiekvieniems namams*

**Naujųjų Metų proga
giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki Rutkauskų šeima**

Nors šiek tiek pavėluotai, tačiau visu nuoširdumu sveikinu "Tėviškės Aidų" Redakciją ir Administraciją su praėjusiom šv. Kalėdom ir Naujais Metais.

Linkiu Jums sėkmingos darbuotės ir Dievo palaimos.

**Su nuoširdumu,
kun. Juozas Petraitis,
Šv. Kazimiero Bažnyčia, Adelaidėje, S.A.**

GREETINGS
of the season

from LINAS

Kun. A. Šimkui ir visiems "Tėviškės Aidų" darbuotojams, Geelongo Tautinių šokių Grupės "Lino" vardu sveikinu su praėjusiomis šventėmis ir linkiu Laimingų Naujųjų Metų. "Ačiū" už 2007 metų idėtas informacijas.

Loreta (Čizauskaitė) Tigani

Gerbiamieji,

*Dieviškojo kūdikėlio gimimo dienos proga
Džiaugsmas telydi Jus šiandien ir visuomet!*

**Sveikiname Jūsų kolektyvą ir skaitytojus švenčių proga.
Dėkojame už bendradarbiavimą.**

Skirmantė Miglinas, Archyvų direktorė, JAV.

KALĖDOMS PRAĖJUS

Algis Bučinskas iš Picton, NSW

Nei nepajutome kaip praėjo ilgai lauktos šventės, gražiai nuskambėjo Kalėdinės giesmės, garbinusios užgimusį Atpirkėją. Krautuvės gausiai išpardavinėjo neišpiktas ir jau nukainuotas prekes. Eilėje esančių dalis atėjo "pasikeisti" dėl vienokios, ar kitokios priežasties netinkamas dovanas. Girdėjosi šmaikščiai kalbant, kad gal reiktų atsispausdinti ir išdalinti sąrašus ką norėtų gauti Kalėdoms - taip išvengiant dupliktų.

Kaip tų metų metelių bėgyje viskas keičiasi... Mums čia atvykusiems iš Lietuvos ne tik papročiai, bet ir pati gamta: vietoj šaltos žiemos ir balto sniego štai mus vilioja pajūrio bangos ir karšta saulutė.

Gal kam bus įdomu kaip buvo švenčiamos pirmosios Kalėdos Australijoje?

Kai gyvenimas šiek tiek nusistovėjo šiame krašte 1788 metų Kalėdos buvo atšvestos gruodžio 25 d, pamaldas atlaikant Sydney Cove kun. Johnson'ui.

Po pamaldų gubernatorius Arthur Phillips savo karininkų tarpe sočiai pietavo, vis pakeldami tosto taures už Anglijos Karalių ir jo šeimos narius.

Bet daugumas kitų baltųjų čiabuvių buvo kaliniai ir jte šventė Kalėdas su savo kasdienine duonos norma.

Vienintelis šventinis geraširdiškumas buvo parodytas kalinių

Michael Dennison, kurio bauda už įtarimą pavogto svaro miltų iš Martha Pugh, vietoj 200 bizūno smūgių tapo sumažinta iki 150 smūgių.

Maždaug apie 1830 metus, padaugėjus imigrantų skaičiui ir krašte pagerėjus ekonominiams stoviumi, buvo pradėta pilnai švesti Kalėdas. Nežiūrint karšto klimato, palaipsniui įsigalėjo Viktoriški papročiai su Kalėdine eglute ir dovanų pasikeitimu. Atplaukiantys laivai visuomet atgabendavo įvairių prekių: žaislų bei gražių medžiagų.

Po kiek laiko, pakeisdami namų puotas, paplito Kalėdiniai karštų patiekalų piknikai.

Vėliau 1860 metais, krašte atradus aukso ir opalų, Australija pradėjo atrasti savąjį charakterį ir palengva pamiršti senus papročius, įsigalėjo vietinės Kalėdinės prašmatnybės. Ypač naujieji aiveiviai, ieškantys laimės naujame krašte ir neturintys ryšių su Anglija, pradėjo įsivesti savo papročius atitinkančius karštam klimatui.

1880 ir 1890 m. Sydnejuje ir Melbourne, prasidėjus iliustruotai spaudai, atsirado įvairūs receptai virimui, bei gyvenimiški patarimai leidiniuose: "Sydney News", "Australasian Sketcher", "Melbourne Post". Jų kalėdiniuose straipsniuose atspindėjo senos britų tradicijos. 1890 metų depresijos metu dalis spausdinių neišsilaikė.

Laikui bėgant, atsirado naujoms spausdinimo priemonėms, pasikeitė spausdinimo būdas. Tokiu būdu spauda įėjo į kitą erą.

(Nukelta į 5 psl)

Melbourno skautų "Džiugo Tunto" metinė iškyla įvyko 2007 m. gruodžio 2, gražioje Yarra Bend parke, netoli miesto.

Metinėje iškyloje skautai ir skautės ne tik gražiai pabendrauja, bet jos labai laukia, nes amžiumi įsigija naują šlipą, o kiti, skautų programoms išlaikę, gauna paaugštinimo laipsnį. Dar kiti net pirmą kartą įstodami į jaunimo organizaciją duoda skautų žodį - *Brangindamas savo garbę, aš pasižadu stengtis tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui ir kasdieną padaryti gerą darbėlį.*

Nuotraukoje jaunimas davė geltonšlipsis skautų/čių žodį, iš kairės Miranda Tigan, Kotryna Celikaitė, Judrina Kymantaitė ir Aidas Žilinskas. Kairėje, vadovė Dona Gaylard ir dešinėje tuntininkė Dana Lynikienė. Tautos vėliavą laikė prityręs skautas Darius Pranckūnas. sesė BK

Jauna estaitė, Liisa Woodrow, svajingai, smuiku atliko Romanską ir Ispanų šokį. Ain Simpson pianinu įsijautęs paskambino labai ilgą Šcriabino kūrinį. Jausmingai, pagyvenusi moteris gražiu sopranu atliko solo dvi dainas. Jex (Mart) Saarelaht gražiai pianinu paskambino džiazio kūrinį.

Jungtinis choras, 37 choristai, su svečiais iš Adelaidės ir Sydnejaus atliko septynias dainas. Chore matėsi tik trys jauni veidai.

Po dainų koncerto, buvo pakviesti organizatoriai, vadovai ir kiti asmenys, kuriuos apdovanojo gėlėmis ir suvenyriniais skirtais Estų dienoms.

Mes, žiūrovai, turėjome progos pasigrožėti įvairiais estų tautiniais rūbais, pajusti jų šventinę nuotaiką. M.A.

"Tembras", iš kairės Birutė ir Rita R. Beatty nuotrauka

Hobarto žinios

J. Paškevičius

Hobarto apylinkėje kariuomenės dieną šeštą šeštadienį, lapkričio 24 (2007) vokiečių klube Glenorchy. Susirinko 22 tautiečiai. Pirmininkė R. Vaičiulevičius pradėjo minėjimą ir kvietė tylos minute pagerbti karius žuvusius už Lietuvos laisvę. Dr. A. Taškūnas lietuviškai ir angliškai paskaitė trumpą paskaitą apie Lietuvos kariuomenės likimą ir lietuvių karių tragediją okupacijos metu, kai daugeliui Lietuvos kareivėliams teko kovoti abiejų okupantų pusėse, vieniems Raudonoje armijoje, kitiems vokiečių kariuomene daliniuose. Karių neturėjo pasirinkimo.

Meninėje programoje pirmininkės dukra Elzbieta su drauge smuiku ir pianinu pagrojo pora australiškų dainelių.

Švenčiantiems gimtadienius - Juozui (85m.) ir dr. Algiui (jaunesnis) buvo sugiedota Ilgiausių Metų ir minėjimas užbaigtas Tautos Himnu.

Po pertraukėlės, sekė **Visuotinis susirinkimas ir valdybos rinkimai**. Pirmininkavo dr. A. Taškūnas, sekretoriavo J. Paškevičius. Pereitų dviejų metų veiklos ir išdoto protokolus paskaitė sekretorius ir buvo priimti plovėjimai be klausimu. Vicepirmininkas Mindaugas Kožikas pranešė, kad jis yra sporto klubo "Perkūnas" pirmininkas. Yra kelios krepšinio komandos. M. Kožikas priklauso Multicultural ir HELLP komitetams, lanko jų susirinkimus.

KALĖDOMS PRAĖJUS

(Atkelta iš 4 psl)

Ką nugirdau:

Prieš Kalėdas ABC radio laidoje apie Kalėdinius papročius užsiminė ir apie Lietuviškas Kūčias. Pagal pasaulinio masto virėją - ekspertę: "lietuviai panašiai kaip ir lenkai turi 13 valgio patiekalų... kisielių verda iš aguonų... mėsa valgo ant galos..." Tai keletas išsireiškimų, o bendrai buvo kalbama apie "australišką pudingą".

Daugumoje lietuviai, kur jie bebūtų stengiasi išlaikyti šias gražias tradicijas. Ką patvirtina ir atsitiktinai išgirdus kalbant jog nors ir nepraktikuojantys katalikai, švenčia Kūčias su visomis tradicijomis, įskaitant ir skaitimą iš biblijos, plotkelių pasidalinimą, bei prisilaikymą 13- kos patiekalų, nes tiek buvę apaštalų".

Taigi, o kaip buvo senovėje? Pagonystės laikais metuose buvo 9 mėnesiai, todėl ir ant stalo būdavo 9 patiekalai. Vėliau 13 patiekalų buvo pagal 13 mėnulio laikus metuose. Dar vėliau 12 pagal metų mėnesius. O į kraštą atkėliavus krikščionybei, tai labai gražiai sutapo su 12 Kristaus apaštalu.

Ačiū Dievui už praėjusius metus ir Jo suteiktas gėrybes, o dabar sėkmės išsilaikyti dar per tuos 2008 metus mūsų lietuvybei, o ypač stiprybės ir sėkmės mūsų lietuviškos spaudos "valdžiai" ir "pavaldiniams"!

Virš dviejų metų, kartais "Danos Sesės" gieda šv. Mišiose. Dainuoja lietuvių pasirodymuose, Dainų Šventėse.

"Danos Sesės" vėl sparčiai repetuoja, nes Canberros Lietuvių Sąjungos valdybos pakviestos į jų Vasario 16 Minėjimą.

"Sesės" greitai išmoka dainų harmonijas, dažniausiai trim balsais, tai dėka vadovės Danutės Levickienės, kuri sugeba iš "Sesių" išgauti gražiausius nuansus. Po repetacijų, "Danos Sesės" maloniai pabendrauja prie kavutės.

"Danos Sesės" administratore Rita Caldwell (Čižauskaitė) su dukrytėmis, iš kairės Eva ir Ella.

Svečiai Estų Dainų Šventėje

Melbourno "Tembras" buvo pakviestas į Estų Dienas. Dainų Šventė įvyko gruodžio 30 d. Virš dešimt lietuvių klausėmės estų atliekamų dainų. Mūsų solistės, Birutė Kymantienė ir Rita Mačiulaitienė, kurioms akompanavo Rolandas Imbrasas, atliko tris dainas "Daug, daug dainelių", "Obelėlė ir upelis" ir "Ilgesys - Pušelė".

Pirmininkė R. Vaičiulis pristatė penkis norinčius kandidatuoti į valdybą. Buvo išrinkti sekančiai - Rožė Vaičiulevičius pirmininkė, Mindaugas Kožikas vicepirmininkas; nariai - Judy Tarvydas, Gema Valuckaitė ir Rimas Statkus. Adresas: Australian Lithuanian Community Hobart, 59 sixth Ave., Moonah West Tas., 7009. tel. 03-62726360. Po rinkimų sekė suneštinės vaišės ir draugiški pasikalbėjimai.

Kunigas Algirdas Šimkus lankė Tasmanijos lietuvių lapkričio mėn. 2007. Pirmą atvyko į Launceston ir ten praleido dvi dienas. Po šv. Mišių bažnyčioje, kunigas ir visi dalyviai buvo pakviesti į senitūnės Irenos namus ir pavaišinti jos kepta duona, pyragais, silkėmis ir kitais skanumynais. Hobarte šv. Mišias aukojo

šeštadienį, gruodžio 1 šv. Teresės bažnyčioje. Susirinko tik 11 žmonių. Po pamaldų visi pakviesti į klebonijos patalpas kavutei. Vaisinomis p. Taškūnienės skanumynais ir geroje nuotaikoje praleidome pora valandų. Vakare kunigas A. Šimkus išskrido atgal į Melbourną.

Laikė dviejų metų mirė: Vladas Mikelaitytis, Bonifacas Šikšnius, Michalina Petraitienė, Antanina Milinkevičienė (Millen), Magdalen Šiaučūnienė. Jie buvo virš 80 metų. **Šiais metais sausio mėnesį mirė trys - Louise Aukorius, 75 m.** Ji buvo Pauliaus žmona ir retkarčiais atsilankydavo į minėjimus. Nikodemo ir Teresės Gustų anūkas, **Troy Gustas** tragiškai žuvo. Buvusio Apyl. bendruomenės pirmininko **Endriaus ir Rosemary sūnus** mirė nuo vėžio ligos sausio 11. Visoms šeimoms reiškiamė gilią užuojautą.

"Danos sesės"

Po Canberros, kovo mėnesį, "Danos Sesės" maloniai kviečia merginas, moteris prisijungti prie būrelio. Kuo daugiau, tuo smagiau dainuoti ir pabendrauti.

Pradedant su Melbourn Vasario 16 švente, kuri įvyks vasario 24, "Danos Sesės" su savo vyrais, pažįstamais,

nutarė giedoti kas mėnesio paskutinį sekmadienį ir kviečia norinčius prisijungti.

Kiekvieno mėnesio paskutinio sekmadienio šv. Mišios yra skirtos jaunimui.

Norintys daugiau informacijos, prašome kreiptis pas Danutę Levickienę, tel. 9840 0070, mob. 0411 769 717

"Danos Sesės", iš kairės Danutė Lynikienė, Birutė Kymantienė, Stefanija Oetterli, Judrina Kymantaitė, Rasa Statkuviene, Zita Prašmutaitė, vadovė ir akompanistė Danutė Levickienė, Rūta Skeivienė, Birutė Prašmutaitė, Lucija Bankier, Dalia Antanaitienė, Irena Beatty ir Marytė Igaunienė. (Trūksta Virginijos Laurinaitienės). D. Levickienės nuotraukos

Iveikti nuovargą - nesunku

Saulėtos dienos, žaluma turėtų teikti energijos. Tačiau kažkodėl daugelis skundžiasi, kad labai greitai pavargsta. Kaip nugalėti nuovargį?

Galbūt verta prisiminti kai kuriuos patarimus ir juos išbandyti.

Maloni dienos pradžia

Pakirdę iš miego palįskite po kontrastiniu dušu. Iš pradžių atskirkite šiltą vandenį, paskui jį padarykite šiek tiek šaltesnį, vėliau - truputį karštesnį nei procedūros pradžioje. Tada vandens temperatūrą mažinkite ir dušą baikite beveik šalta čiuurkše. Tai pakartokite 5-6 kartus, bet galvos neslapinkite. Išėję iš dušo pajusite, kad energija užlieja visą kūną.

Būtinai papusryčiaukite. Ir ne tik kavos išgerkite ar sumuštinį suvalgykite. Ant jūsų stalo turi būti kuo mažiau apdirbtų kruopų košės. Tyrimais nustatyta, kad kas rytą suvalgydamas tik 50-100 gramų košės iš produkto, turinčių daug ląstelių, žmogus būna aktyvesnis ir lengviau įveikia stresą. O jau iš ryto reikia pasirengti - ką žada diena.

Ruošdamiesi į darbą klausykitės muzikos. Įrodyta, kad maloni melodija pakelia nuotaiką. Žvalinančių ritmų nepamirškite ir tada, kai ką nors darote namuose - verdate valgyti, tvarkote kambarius, lyginate... Tai suteiks energijos ir pajvairins įprastą ruošą.

Darbovietė pasiekite pėsčiomis. Jei ji tolokai, nors keletą stotelių paėjkitė. Iš darbo žingsniuokite palengva - namų rūpesčiai niekur nedings, o jūs šiek tiek laiko galite skirti sau. Tada į namus grįšite geresnės nuotaikos.

Tinkama mityba

Maždaug kas ketvirtai moteriai, peržengusiai trisdešimtmečio ribą, sumažėja geležies kiekis kraujyje. Tai padidėja anemijos rizika, moteris greičiau

pavargsta, dažniau jaučia įtampą. Geležies šaltinis - tamsiai raudona mėsa, kepenys, ankštinės daržovės. Nepamirškite šių produktų.

Dietologai pataria dažniau valgyti žuvies - skumbinės, sardinės, lašišos. Jose yra riebalų rūgšties omega-3. Ji stimuliuoja kraujo apytaką galvos smegenyse, todėl skatinama protinė veikla, žmogus ne taip greit pavargsta.

Vartokite daugiau produktų, turinčių magnio. Beveik kas dešimtai moteriai jo trūksta. Tada silpsta nervų sistema, svaigsta galva, susergama depresija. Turintys magnio produktai mažina įtampą, ramina. Tai gi į savo valgiaraštį įtraukite bananus, baltąsias pupeles, riešutus, ypač migdolų, kopūstus, arbatžolę, spinatus.

Nepamirškite per dieną suvalgyti nors vieną apelsiną. Šiame vidutinio dydžio vaisiujė yra apie 60 mg vitamino C - vieno svarbiausių antioksidantų. Maždaug tiek jo reikia suaugusiam žmogui per parą. Apelsinuose yra flavonoidų, jie stiprina organizmą, saugo jį nuo vėžio. Nesistenkite šio vaisiaus labai švariai nulupti, nes baltajame žievelės sluoksnyje itin daug flavonoidų.

Gerkite pakankamai vandens - per dieną ne mažiau kaip du litrus. Su maistu gaunama tik 2-3 stiklinės vandens. Tiek neužtenka, nes apie dvi stiklines jo išgaruoja prakaituojant, dvi kvėpuojant, maždaug šešios su šlapimu. Tai gi vandens atsargas būtina papildyti - reikia visam organizmui. Geriausia gurkšnoti negazuotą mineralinį vandenį arba žolelių arbatą.

Tai - ne smulkmenos

Visiems žinoma, kad reikia kuo ilgiau būti gryname ore. Pritaikykite tą tiesą visą laiką, kai tik galite. Natūrali dienos šviesa skatina organizme gamintis serotoninui, o jis teigiamai veikia nuotaiką.

Jei nesergate astma ar širdies ligomis, važinėkite dviračiu. Šis sportas neapsunkina sąnarių, gerina kraujotaką ir kvėpavimą, stiprina kojų ir sėdmenų

Dviratininkė V. Sereikaitė pasaulio reitinge - pirma

Lozana, gruodžio 28 d.

Tarptautinės dviračių sporto sąjungos (UCI) paskelbtame pasaulio treko moterų 3 km asmeninių persekiojimo lenktynių reitinge lietuvė Vilija Sereikaitė užima pirmąją vietą. Ji turi 614 taškų.

500 m atskiro starto lenktynių reitinge Simona Krupeckaitė užima antrąją vietą. Lietuvė turi 510 taškų. Pirmąja kubietė Lisandra Gera Rodriges (Lisandra Guerra Rodriguez), surinkusi 800 taškų.

Iš viso klasifikuotos 122 dviratininkės iš 39 šalių. Šios rungties šalių reitinge Lietuva yra penkta.

Antrąją vietą užima australė Keiti Maktajer (Katie Mactier), surinkusi 600 taškų. Trečioje vietoje - šveicarė Karin Tiūrig (Karin Thuerig), kurios sąskaitoje - 400 taškų.

Svetlana Pauliukaitė (301 tšk.) užima 10-ąją, o Inga Čilvinaitė (91 tšk.) - 35-ąją vietas.

S. Krupeckaitė sprinto varžybų reitingų lentelėje tarp 166 dviratininkių yra devinta (428 tšk.). Pirmąja olimpinė ir pasaulio čempionė australė Ana Myrz (Anna Meares, 704 tšk.).

Iš viso klasifikuotos 185 dviratininkės iš 48 šalių. Šios rungties šalių reitinge Lietuva yra pirma (1048 tšk.). Antrąją vietą užima Australija (770 tšk.), o trečiąją - Didžioji Britanija (683 tšk.).

Keirino rungties reitinge S. Krupeckaitė tarp 141 dviratininkės yra 13-a.

Taškų lenktynių reitinge S. Pauliukaitė užima 28-ąją vietą. Iš viso klasifikuotos 263 dviratininkės.

Žinias atsiuntė skaitytojas

raumenis. Be to, leidžia atsipalaiduoti.

Naudingas ir ėjimas. Kai karšta, stenkitės žingsniuoti pavėsyje. Einant atsiranda energijos, pagerėja nuotaika. Daug vaikščiodamas žmogus lieknėja, užkertamas kelias osteoporozėi, mažėja „blogojo“ cholesterolio kiekis kraujyje.

Poilsio dienomis ar peratostogas, jei yra galimybė, dieną pusvalandį nusauskite. Toks miegas suteiks žvalumo iki pat vakaro. Tačiau ilgiau nemiegokite, nes naktį sunku bus sudėti bluoštą.

Žvalinantys kokteiliai

Jei rytais sunku atsikelti, jaučiatės neišsimiegoję, negalite susikaupti, vakarais maudžia galvą, vadinasi, jums

trūksta vitaminų. Kasdien papildykite organizmą vitaminų atsargas. Kitaip neišvengsite spuogų, pūliuojančių dantų, sąnarių skausmo, greičiau galite susirgti kokia nors infekcine liga. Vaistas šalia - tai vaisių ir daržovių kokteiliai. Jie greitai pagerina savijautą, pakelia nuotaiką.

Citrinos su medumi. Gerina odos spalvą, virškinamojo trakto darbą, puikiai valo kepenis, tulžies pūslę, teikia energijos, aktyvina. Tris neluotas citrinas išspauskite ir sultis sumaišykite su medumi. Gerkite dukart per dieną pavalgę.

Burokėliai, morkos ir obuolys. Tai puikus nuovargį ir apatiją šalinantis kokteilis. Turi visų reikalingų mineralinių medžiagų ir vitaminų. Aktyvina kūno veiklą ir intelektą. Parengė L. Žukaitė "Sekundė"

Kunigo Antano Saulaičio atsakymai vaikams

Kun. Antanas Saulaitis SJ atsako į mažųjų skaitytojų klausimus.

Kodėl daugeliui žmonių gyvenime svarbesni materialiniai dalykai negu dvasiniai? (klausia Vaidotas iš Prienų r.)

Žmogui reikalingas maistas, pastogė, artimieji, darbas, mokslas, kad galėtų Dievą... laisva širdimi, be didelių rūpesčių, šlovinti ir jam dėkoti. Karas ar taika, sveiki ar pasiligoję, kukliai ar labai patogiai gyvename į Jėzaus mokymas ir šventosios Dvasios malonės visada galioja, Vaidotai. Mes esame kūnas ir dvasia, nėra grynų materialinių ar dvasinių dalykų. Kalėdų dovanos, ypač stora šokolado plytelė, neša ir meilę ir džiaugsmą.

Kodėl prieš šv. Kalėdas būtina reikia atlikti išpažintį? (klausia Povilas iš Telšių)

Povilai, kartais tėveliai ar močiutės veda išpažinties prieš šventes, kad priprastume pasinaudoti Sutaikinimo sakramentu. Išpažintame Dievo gailestingumą... ir savo meilę Kristui, Bažnyčiai šeimai. Žmonės eina išpažinties ir prieš svarbius gyvenimo įvykius į santuoką..., ilgą kelionę... Tada lengvesne širdimi žengiame pirmyn. O Kūčios yra labai graži susitaikymo šventė šeimoje ir bendruomenėje į vieni kitą atsiprašome, atleidžiame.

Vaikų žurnalas "Bitutė"

Lithuanian language for Primary & Secondary students

The Victorian School of Languages (VSL) is now enrolling students for the 2008 school year.

Students interested in learning Lithuanian may enrol at the Princes Hill centre of the Victorian School of Languages.

Students should contact the Victorian School of Languages Head Office, tel: 03 9474 0500 web: www.vsl.vic.edu.au

2008 m. Darželis

Ikimokyklinio amžiaus vaikai greičiausiai išmoksta kalbėti kada jie linksmi žaidžia, įdomiausi žaislais ir bendraamžiais.

Lietuviškas darželis ir žaidimų grupė mokysis lietuvių kalbos remiantis žaidimų programa, kur mažyliai mokysis lietuvių kalbos žaisdami.

Kasdieninis užsiėmimas susidės iš:

30 min. žaidimų ir vaikų meno dirbinių

15 min. pasakos ir dainos

15 min. užkandėliai

Tėveliai turi dalyvauti kartu su mažyliu ir užsiregistruoti į tvarkaraštį, kad paskaitytų retkarčiais pasaką.

Registracija ir informacijos diena

Informacijos diena reikalinga, užregistruoti vaikų skaičių, susipažinti su mokymo programa, tėveliais ir mažyliais.

Amžiaus grupė: 0 - 5 metų

Data: 2008 m. vasario 9, šeštadienį

Laikas: 10.30 - 11.00 val. ryto

Melbourno Lietuvių Namuose, 44 Errol St., Nth Melbourne
Laukiame visų.

Daugiau informacijos - kreipkitės į Neringą Luscombe Smith, mob. 0402 44 88 72 arba nls@bigpond.net.au.

Lithuanian Kindergarten & Playgroup
Term dates 2008

Term 1

February 9 Enrolment / Information session (10.30am - 11.00)

March 8 10.00am - 11.00

Term 2

April 12

May 10

June 7

Term 3

August 9

September 13

Term 4

October 11

November TBA

Breakup

Dėl PJD 2008 piligrimų apgyvendinimo

Kalbama, kad melburniškiečiai yra vieni svetingiausių pasaulyje. Dabar kaip tik yra puiki proga mums visiems parodyti, kad toks pasakymas atitinka tiesą. Taigi, šis rašinėlis tiems, kurie jau apsisprendė arba rimtai svarsto, kaip sakoma, parodyti širdį ir priimti porą *Pasaulio Jaunimo Dienų 2008* lietuviškos jaunuomenės piligrimų, kurie šių metų liepos 10-14 dienomis dalyvaus Melbourn vyksiančiose Vyskupijos Dienose.

Svarbu žinoti, kad jūsų priimami svečiai gali atvykti keletu dienų anksčiau, o tas reiškia, kad svečių galime turėti ir visą dešimt dienų. Jūsų patogumui svečių apgyvendinimo laiką galima dalinti į dvi dalis: liepos 5-9 ir liepos 9-14 d.d. Aišku, jeigu jūs esate pasiryžę visai savaitei ar kiek reikės, tai galime tik dėkoti jums ir džiaugtis.

PJD organizatoriai praneša, kad visų apsigyvenančių privačiuose namuose amžius yra 18+. Minimalus svečių skaičius vienuose-namuose yra 2.

Taip pat PJD organizatoriai prašo būsimų šeiminkų išpareigojimo kasdien svečiams parūpinti pusryčius.

Yra ir keletas reikalavimų, tik tai kuriuos įvydžius galėsite tapti tais straipsnelio pradžioje minimais svetingiausiais pasaulyje melburniškiečiais.

1. Užpildyti *Sutikimo priimti piligrimus* anketą, kurią jums parūpins lietuvių atsakingoji už nakynę Rita Mačiulaitienė.

2. Įvedę jūsų duomenis į bendrą duomenų bazę PJD organizatoriai patikrins, ar nesate susiję su nusikaltėlių pasauliu (Police Records Check).

3. Bus atsiųstas PJD organizatorių žmogus patikrinti jūsų gyvenamą sąlygų (ar tinkamos priimti svečius).

4. Labai pageidautina, kad turėtumėte *content's insurance*.

Nors iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad reikalavimų sąrašas sudaro nepatogumų, bet, tiesą sakant, jis būtinas, kad ir svečiai, ir būsimieji šeiminkai būtų maksimaliai apsaugoti tiek nuo avarinių situacijų, tiek nuo kitokių rizikingų nesusipratimų.

Mieli tautiečiai ir parapijiečiai, laukiame atvykstant maždaug šimtinės piligrimų iš Lietuvos, o šiuo metu nakvynei turime 40 vietų. Tad laukdami jūsų pagalbos drįstame prašyti, kad iki vasario 16-osios ne tikėtai apsispręstumėte, ar norite ir galite būti svetingaisiais melburniškiečiais, bet ir užpildytumėte *Sutikimo priimti piligrimus* anketą.

Taip pat norėtume pasakyti, kad užteks savo svečiams parodyti artimiausią traukinio ar autobuso sustojimo vietą, ir kad niekur nieko vežioti nereikės. Visi renginiai baigsis iki 10 val. vakaro, tad dėl naktnio baladavimo irgi neturėtų kilti didelių rūpesčių.

Jeigu turite kokių klausimų ar šiaip neaiškumų, skambinkite, rašykite, kreipkitės sekmadienį po Mišių.

Jūsų kunigas Algirdas Šimkus

Atviras atšaukimas ir atsiprašymas

Gavome, iš Sydnėjaus Lietuvių Klubo *Club Dainava*, laišką dėl A. Kramiliaus straipsnio "Vėliausios žinios iš Sydnėjaus" išspausdinto praeitų metų 23-me numeryje.

Redakcija atsiprašo įžeistus ir liečiančius asmenis.

Redaktorė Marija Augustinienė

ALKF valdyba praneša, kad "Tėviškės Aidai" už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsako. Vis dėl to, šiame atvejuje, valdyba atvirai atšaukia straipsnyje tekstą, kuriame įžeidžiama *Club Dainava*, ir atsiprašo už klaidą bei paliestuosis.

Aukos "Tėviškės Aidams"

Po \$5 E. Dainutienė, B.E. Smaliorius, M. Miliuskienė, M. Kupčinskas, R.S. Šmitas, J. Saparas, V. Norkus, J. Kemeža, D.R. Strunga, S. Gužys, D. Levickienė, M. Junokas, S.A., A. Stankevičienė, W.A., P. Andriukaitis, NSW, J. Makaravičius, J. Zinkus, NSW, A. Vyšniauskienė, L.O. Prašmutai, V. Gabrilaitis, I. Jokubauskienė, B. Staugaitis, A. Alseika, P. Šukienė, F. Sadauskas, po \$10 D. Lynikienė, S. Raštutis ir R. Čelna, V.D. Sparvelis, Tamašauskienė, po \$15 M. Prašmutienė, M. Igaunienė, M. Saženis, L. Pukys NSW, J. Skuodas NSW, M. Sodaitienė, po \$20 F. Borumas ACT, A. Kairys, po \$25 P.D. Baltutis, V. Lukaitis, A. Skeivys, J. Lazdauskas Tas., V. Palavikas, I. Daniškevičienė NSW, A. Savickienė NSW, V. Mačiulis, V. Talacka, A. Vaičiulis, po \$30 S.I. Tamošaitis, R. Kaunas, A. Stupuras, \$40 A.J. Jankevičiai, \$44 B. Grinskas, po \$50 T. Jurgelaitis, A. Gabas, po \$55 A.J. Jankevičiai, Z. Mackevičius, H. Lenk, Z. Augaitis, O. Grosas NSW, J.A. Juragis NSW, E. Lomsargienė SA, po \$60 Z. Prašmutaitė, V.B. Vaitkus, \$105 G. Varanius.

Nuoširdžiai dėkome už aukas ir kartu prisiuntusiems prenumeratą. Jūsų parama padeda laikraščiu gyvuoti. Ačiū. Thank you for your support.

ALKF Valdyba ir laikraščio darbuotojai

Gyvojo Rožančiaus Brolija, sausio mėnesį, meldžiasi už lietuvių šeimų sugyvenimą ir jų šventumą.

Melbourno Lietuvių Parapijos Choras pradeda savo veiklą vasario 23, kai tą sekmadienį, Melbourn bendruomenė minės Vasario 16-tosios Nepriklausomybės Šventę. Vadovė kviečia choristus, buvusius ir norinčius prisijungti, kiekvieną sekmadienį prieš šv. Mišias 9.45 val. ryte repeticijoms į Lietuvių Namus.

Pamaldos 11 val. Šv. M. Marijos Jūros Žvaigždės bažnyčioje, West Melbourn. Kiekvieną mėnesio paskutinio sekmadienio Mišios yra skirtos jaunimui. Tais sekmadieniais, "Danos Sesės" ir vyriškiai giedos kartu su Parapijos Choru. Kviečiame visus atsilankyti!

Melbourno Lietuvių Klubas ir pietūs nuo vasario 3, 12 val.

Padėka

Melbourno Parapijos choras, vadovė-dirigentė ir vargonininkė, nuoširdžiai dėkoja E. Marganavičiui už Kalėdinę piniginę dovaną \$100. Linkime sveikatos ir Dievo palaimos Jam ir Jo šeimai.

PAMALDOS SYDNĖJAUS LIETUVIAMS

Lietuviškos pamaldos buvo š.m. sausio 20 d. įprastu laiku 11.30 ryto, Lidcombe. Informuokite savo artimuosius ir pažįstamus, kad St Joachim's parapijoje Lidcombe yra paskirtas naujas klebonas Father David Vaughan nuo sausio 1-os dienos. Jo oficialus priėmimas planuojamas sausio 26 d. parapijos salėje. Pamaldų tvarkaraštį galite rasti ir kompiuteryje atidarę SLIC "calendar". Praneša Parapijos komitetas.

From migrant boat to country's finest

JOE Vidginis was the RAAF's tailor, in various capacities, for 50 years. Senior RAAF officers and other military personnel commended Joe for the high standard of his work. A tape measure around his neck and a piece of cotton hanging from the corner of his mouth became Joe's trademark. Born Juozas Petras Vidginis, he was raised in Lithuania where he trained as a tailor. Fleeing Lithuania in World War II, he ended up in a displaced persons camp in Germany for three years. In July 1947, Australian Immigration Minister Arthur Calwell signed an agreement with the United Nations Refugee Organisation to accept displaced people from European countries ravaged by war. Joe was one of the 839 preferred blond, blue-eyed, bronzed Balts who arrived in Australia in December that year as the first shipload of assisted-passage migrants. Officials, led by Calwell, had handpicked migrants from the Baltic states, apparently for their ease of assimilation. Although Joe could speak six European languages, his English was poor. Joe was naturalised in 1956. (He was not only an expert tailor, but a fine gardener and bird breeder). One of his proudest moments came on his 85th birthday last July when he received an Australian Defence Medal for his commitment and contribution to the nation. Joe spent a short time at the Bacchus Marsh Hospital before transferring to the Melton nursing home. Survivors include Joan, three daughters and nine grandchildren. "Herald/Sun" (sutrumpinta)

Joe Vidginis

1922 07 23 - 2007 10 07

Mūsų mylimų tėvų ir senelių a.a. Zofijos ir Mečio KYMANTŲ dešimtmečio mirties prisiminimai

- Pinasi prisiminimai - džiugūs ir liūdni, bet mes niekada Jūsų neužmiršime.

Su gilia meile: sūnūs Girutis, Kęstutis, Algis ir Vidas, bei jų šeimos.

1921 07 08 Ropa, Lenkijoje - 1998 01 31

1920 08 03 Jonavoje - 1998 04 26

Mečys Kymantas buvo pedagogas, dainininkas (tenoras), chorvedys ir Australijos lietuvių bendruomenėje, ypatingai Geelonge, žinomas visuomenininkas. 1949, kartu su žmona Zofia, atvykę į Australiją, bedirbdami gamyklose, (vėliau Mečys iki pensijos dirbo geležinkelio) įsitraukė į kultūrinę veiklą. Tarp 1960 iki 1995 Mečys aktyviai reikėsi choro, ansamblių, sporto, įvairių bendruomenių komitetų darbuose. Mečys yra sukūręs ir išleidęs daug dainų ir giesmių. Zofia buvo talentinga siuvėja, virėja ir nežiūrint lenkiškos kilmės, dėjo visas pastangas, kad keturi sūnūs ne tik išmokytų lietuviškai, bet baigtų aukštus mokslus. Zofia ir Mečys džiaugėsi savo 13 anūkais ir jų atsiekimais.

Sveikindamas ir linkėdamas laimingų Naujųjų Metų siunčią informaciją apie naują CD skirtą Lietuvos tūkstantmečiui,

Pagarbiai Antanas Fokas/SUTARO kepelija, Vilnius

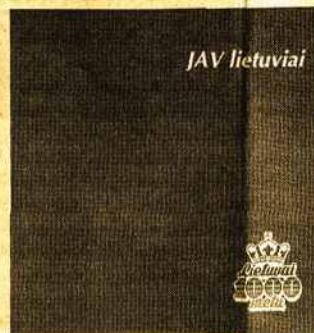
Tel.: +370 698 17340, Faks.: +370 5 2353 383; www.sutaras.lt

Paskutinėmis 2007 m. gruodžio dienomis dienos šviesa išvydo trečioji unikalaus projekto LIETUVIAI PASAULYJE, skirto Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui dalis - dviguba kompaktinė plokštelė JAV lietuviai. (Australijos lietuviai ir Kanados lietuviai pasirodė prieš keletą metų). Iki šiol nėra buvę panašių leidinių, kuriuose atspindėtų vienos ar kitos šalies, tuo labiau kontinento, lietuvių išsivijimo muzikinės kultūros panorama. Mūsų Valstybės Jubiliejus - puiki proga garso dokumentų pagalba susipažinti su pasaulyje išsibarsčiusių tautiečių muzikinėmis tradicijomis ir kūryba.

Išleisti kompaktinę plokštelę apie Valstijose prisiglaudusius lietuvius nebuvo lengva. Pirmiausia būtina įvertinti tai, kad ten pokario metais susikaupto didžiulis talentingiausių Lietuvos menininkų, sportininkų ir intelektualų būrys, daugeliu atveju formavęs visos tautinės emigracijos mokslinį ir kultūrinį gyvenimą. Įsteigti meno kolektyvai, teatro grupės, opera, radijo valandėlės, muziejai, išleistos knygos atspindėjo įgimtą neramių sielų pasaulėžiūrą, Tėviškės ilgesį ir santykių su naujuoju pasauliu peripetijas. Neišdildomą pėdsaką JAV paliko Pensilvanijos lietuviai, čia įsikūrę dar po 1861 metų sukilimo. Būdami dvasiškai stiprūs, jie

steigė savo parapijas, pašto tarnybas, restoranus, kuriuose po sunkaus darbo anglies kasyklose ir mėsos ar pieno fabrikuose skambėdavo vingrios *mainerių orkestrų* melodijos, smagūs kupletai ir lietuviška kalba. Ji buvo tokia gabi, jog lenkai, vengrai, airiai ir kiti stengėsi išmokyti lietuviškai, kad galėtų bendrauti su tokios senos, dainingos ir darbingos tautos atstovais, dalyvauti jų renginiuose ir pramogose. Dar visai neseniai vyresnieji tų vietų gyventojai su didžia pagarba ir meile prisimena lietuvių susibūrimus ir *spalvingą gyvenimą*.

Štai tokioje aplinkoje gimė ir išaugo arba atvažiavo ir formavosi visas būrys talentingiausių dainininkų, muzikų, kompozitorių, literatų, savo kūryba ir darbais toli peržengę nacionalinės priklausomybės ribas ir žavėję daugelio pasaulio šalių meno mylėtojus. Jų tiek daug, kad visus sudėti net į dvi kompaktines plokšteles - tiesiog neįmanoma. Tikėtina, kad Pensilvanijos orkestrai, Lietuvių operos pastatymai, žymiausi Amerikos lietuvių dainininkai, solistai, akademinio meno muzikantai ir ansambliai bus išleidžiami atskiromis garso ir vaizdo plokštelėmis - tai būtų Valstybės dėmesio ženklas jiems. Mūsų

projekte daugiau pristatomas populiaris masinės dainos žanras, į kurio atlikimą buvo įtraukiamos didesnės pajėgos ir kurioms vadovavo pasižinę, dažnai be atlyginimo dirbdavę talentingiausi mūsų tautos patriotai. Čia skamba žymiausių išsivijimo meno ansamblių "Čiurlionis", "Dainava", "Rūta", Lietuvių operos ir kitų chorų įrašai, unikalaus muzikinio vodevilio teatro "Dzimdzi-drimdzo" atstovų A. Vanagačio ir J. Olsausko duetas, Mahanojaus lietuviška *mainerių* orkestra ir LA vyrų kvarteto, žymiosios estrados solistės Vandos Štankus-

Panavienės, taip pat Lionės Juodytės, S. Santvaro, D. Polikaičio ir kitų balsai. Šiame rinkinyje liaudies ir autorinės dainos, originalios JAV gyvenusių Br. Budriūno, V. Jakubėno, Br. Jonušo ir daugybės kitų žinomų autorių kompozicijos, pradėdant 1928 metų įrašų ir baigiant naujausia "Dainavos" ansamblio vyrų vokalinės grupės daina "Vieni šokam" iš tik vokiečių mėnesį Čikagoje išleistos kompaktinės plokštelės.

Atrinkti JAV lietuvių kompaktinės plokštelės repertuarą ir patarimais padėjo konsultantai: Elena Bradūnaitė, Leonas Narbutis, Aidas Kupčinskis, Emilija Sakadolskienė. Neabejojame, kad čia skambanti muzika, daugiau ar mažiau girdėtos dainos, lengviau ar sunkiau atpažįstamos melodijos daugumai klausytojų primins jaunystę, pasiryžimą dideliems darbams ir svajonėms. Savo plokštelę pradėdame lietuvių išsilavinimo po Antrojo pasaulinio karo Amerikoje kupletais - jais ir baigiame, nes jie aktualūs ir mūsų dienų tautiečiams, kurie tęsdami tėvų tradicijas pakilo laimės ieškoti toli už Atlanto.

Antanas Fokas

UAB Sutaras direktorius 8 698 17340

Aukos Melbourne Parapijai

Po \$30 V. Jablonskienė, S. Šabrinskas, po \$40 Z. Pranckūnienė, I. Vilkišienė, po \$50 E. Juškevičienė, Petras Bimba, \$60 H. Statkuvienė.

Nuoširdžiai dėkojame už aukas.

Stefanija Oetterli, išdininkė, Melbourne Parapijos Taryba

TALKA

dabar moka **7.0%** už terminuotus indėlius **geriau negu bankas!**

7.0% - 12 mėn.; 6.3% - 6 mėn.; 6.0% - 3 mėn.

PRIMIRŠTAS VALSTYBĖS ISTORIJOS TARPSNIS ir NŪDIENOS VILTYS

(Atkelta iš 3 psl)

Soltanas. Imperatoriaus įsakymu per trumpą laiką suformuota Lietuvos kariuomenė, tiesiogiai pavaldi prancūzų karinei vadovybei. Kariuomenę sudarė keturi kavalerijos ir penki pėstininkų pulkai, žandarmerija bei Nacionalinė gvardija. Artėjant žiemai, prancūzų kariuomenės padėtis Rusijoje katastrofiškai blogėjo. Gruodžio pradžioje Vilnių pasiekė pirmieji besitraukiančios prancūzų kariuomenės likučiai. LLV tęsė savo darbą sunkiomis apgulties sąlygomis tyrant baisiam chaosui, visuotinei panikai, siautėjant plėšikams. Vyriausybei pavyko surinkti ir evakuoti svarbiausius posėdžių protokolus, sąskaitas, archyvinius dokumentus.

Gruodžio 8 ir 9 dienomis pro Aušros vartus ir kitus miesto įėjimus pradėjo plūsti pervargę, išbadėję ir nusilpę, nušalusiomis galūnėmis prancūzų kareiviai. Panikos apimti grūdosi žmonės ir arkliai, traukiantys vežimus bei roges. Čia pat, Aušros vartų prieigose, vyko mūšiai - maršalas M. Nėjus su ariergardu stengėsi sulaukyti rusų dalinius, kad visi norintys žmonės galėtų evakuotis. Šiuose gynybiniuose mūšiuose dalyvavo ir 19-asis lietuvių pėstininkų pulkas bei papulkininkio Kazimiero Pliaterio 3-iasis lietuvių šaulių batalionas. Tokiomis sąlygomis gruodžio 9 d. įvyko paskutinis Lietuvos Laikinosios Vyriausybės posėdis. Kitą rytą LLV paliko Vilnių, į kurį po kelių valandų įžengė Rusijos kariuomenė."

To meto Lietuvos Laikinosios Vyriausybės sudarymo faktą ir jos septyniolikos savačių veiklos tarpsnį reikėtų vertinti, kaip akivaizdų faktą, patvirtinantį,

kad Lietuva visada priešinosi agresoriams ir siekė nusimesti okupacijos jungą.

Parodoje buvo eksponuojamos Laikinosios Vyriausybės narių portretų, litografijų, piešinių reprodukcijos, dokumentų ir antspaudų, lietuviškų karinių dalinių uniformų bei ginklų kopijos. Parodoje buvo panaudoti eksponatai iš VD karo muziejaus fondų, dalis pasiskolinta iš Rokiškio krašto muziejaus ir iš pavienių asmenų.

Parodos pabaiga simboliškai sutapo su itin reikšmingu tarptautiniu įvykiu - atsivėrė Šengeno erdvė. Gruodžio 21 d. Lietuvos prezidentas V. Adamkus ir Lenkijos prezidentas Lech Kaczyński susitiko prie abiejų valstybių sienos. Prezidentas V. Adamkus kalbėjo: „Esame didžiausio pasiekimo liudininkai, kai griūva paskutinės sienos. Nebelieka XX amžiuje pastatytų užvarų, kurie simbolizavo totalitarinį režimą ir nepasitikėjimą. Šiandien su nauja viltimi žvelgiame į ateitį, kuri priklauso nuo mūsų pačių (...) Šiandien turime galimybę įvertinti bendrą abiejų tautų istoriją ir pasidžiaugti itin sėkmingu naujaisiu jos etapu. Tikiu, kad ir toliau rodysime Europai, kaip galime gyventi ir dirbti drauge“. Lenkijos vadovas L. Kačynskis šio istorinio įvykio proga pasveikino Lietuvos Prezidentą ir pabrėžė, kad prisijungimas prie Šengeno erdvės - bendras abiejų valstybių laimėjimas.

Iš tikrųjų tampame visaverčiais Europos Sąjungos piliečiais. Atsiveria galimybės plėtoti susisiekimą, prekybą, turizmą, kultūrinius ryšius, keliones ir svarbiausia - stiprinti pasitikėjimą.

Ne man vienam sunku numalšinti įkyriai kirbančią mintį. Prieš porą simtų metų Lietuvos valstybės atkūrimo planai buvo kuriami, tikriausiai, lenkų kalba. Bajorija, diduomenė jau buvo stipriai sulenkėjusi. Kodėl to meto šviesuomenė nevertino lietuviškos dėms? Juk čekai, vengrai, vokiečiai, lenkai, ukrainiečiai, rusai, priimdami krikščionybę, natūraliu sveiku ir tvirtu pagrindu kūrė savo valstybes, neatsisakydami tautinės savasties svarbiausio dėms - gimtosios kalbos, o atvirščiai - priimdami krikščionybę jie dar labiau pagerbė tautiškomą ir sustiprino pilietinę savivoką.

Norint atsakyti į šį klausimą, verta prisiminti rašytojo ir publicisto V. Alanto žodžius: „Kai žvilgtelėjus į viduramžių Lietuvą, nenorom pagalvoji, kad mūsų protėviai buvo dideli nenuoramai. Užuo darbavęsi savo sodyboje, t.y. užuo stengęsi suburti aiščius į vieną tvirtą valstybę, jie Lietuvos problemas sprendė ne namie, o rusų stepėse. (...) Visi Lietuvos kaimynai stiprino savo valstybių kamienus, o mūsų valdovai mieliam mėgo „gastroliuoti“ ir Lietuvos problemas spręsti kažkur už jos ribų. O juk tautos saugumas diktavo diktavo aiščiams jungtis daiktan.“ („Tauta istorijos vingiais“, Vilnius 1992, p.59)

Iš tiesų - istorija yra gyvenimo mokytoja. Naujas amžius, naujos aplinkybės, nauji Lietuvos draugai, seni nedraugai, nauji vadovai, o pagrindinis rūpestis išliko toks pat - tautos ir valstybės saugumas. Esame ant gero kelio, tad galima pakartoti cituotus žodžius, kad iš tikrųjų ir Naujaisiais Metais „ateitis priklauso nuo mūsų pačių.“

ŠVENTŲ KALĖDŲ AURA IR PILIETINIS SOLIDARUMAS

(Atkelta iš 3 psl)

„socialiai svetimu“ elementu, trukdančiu kurti socializmą ir paskutiniąją jo fazę - komunizmą, dėl to persekiotinu ir naikintinu nedelsiant ir visur. Prie „socialiai svetimo“ elemento buvo priskiriami ir garbaus amžiaus sulaukę senoliai ir žindukliai kūdikiai iš „liaudies priešų“ šeimų.

Genocido nusikaltimų liudytojai

Mūsų epochoje šis suvažiavimas vertintinas kaip Tautos kovų, kančių ir negėstančios vilties gyvoji istorija, genocido liudytojas, o drauge ir kaltintojas. Tėvynės dukros ir sūnūs, ištvėrusieji Gulago golgotą, išlikusieji po Kremliuje suplanuoto genocido akcijų, vien savo egzistencija patvirtina teisę ir šventą pareigą reikalauti, kad demokratijos pasaulis įsteigtų Tarptautinį Tribunalą, kuris įvertintų sovietų totalitarinio režimo karo ir genocido nusikaltimus, įvykdytus pavergtose šalyse, o ir pačioje Rusijoje. Šiems nusikaltimams nėra ir nebus senaties. Tarptautinio Vilniaus visuomeninio Tribunolo 2000 metų nuosprendis byloja: „Visas komunistinės ideologijos atmainas būtina suprasti kaip antihumaniškas totalitarines ideologijas, kurių įkvėpėjū ir vykdytojų padaryti nusikaltimai kelia grėsmę visai civilizuotai žmonijai.“

Tai nėra keršto siekimas, o teisėtas reikalavimas atkurti teisingumą. Nusikaltimų slėpimas ir nutylėjimas būtų supras tas kaip bendrininkavimas su genocido vykdytojais arba kaip pritarimas nusikalstamai veikai. To reikėtų išvengti.

(Tęsinys kitame numeryje)